

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(EL)MUSEUMKRUISELKRANTKRABBEL DoePAK DuPAK
Nr. 191

Poppentheatergelukwensprent: gefeliciteerd

Weer zo'n fraaie uitgave van het **Poppenspe(e)lmuseum**. Op deze wijze willen wij je van harte feliciteren. De hierboven afgebeelde en gevisualiseerde poppentheaterletters zijn afkomstig uit een **poppentheateralfabetkleurposter**. Een printversie van de **poster** (formaat A3, met 26 kapitaallletters en 5 tekens) is verkrijgbaar in de museumwinkel. Bij elk van de letters en tekens is een beschrijving van de afbeelding opgenomen. De digitale versie op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl bevat links naar een **poppentheater-abc** en andere documenten.

Overzicht en herkomst van de behandelde onderwerpen

Afbeeldingen: letters vormende het woord **JARIG** (cadeautje), **CLOWN** (een vrolijke figuur) en **KUS** (bij een felicitatie krijg je vaak een zoen). Figuren: Jan Klaassen met baby (handpop, Holland) – Agent (handpop, internationaal) – Rinaldo (stangpop, ridderfiguur, Sicilië) – Informatie (literatuur met Kasperl, handpop, Duitsland) – Guignol (handpop, komische figuur uit de poppenkast van Lyon) – Contactschim – Lafleur (stangmarionet, hoofdfiguur uit het traditionele poppentheater van Amiens) – Objectpoppen (Zwarte Lola en besnorde heer) – Watermarionetten (Vietnam) – de Neus (een van de voddebelen uit het Antwerpse stangpoppentheater) – Krokodil (handpop) – Ubu Roi (koning Ubu, père Ubu, vader Ubu, personificatie van alles wat dwaas is, figuur uit het marionettentheater van Alfred Jarry, Parijs - 1896) – Stokpop (Tünnes, domme goedgez uit het Keulse Hänneschentheater) en Sokpop (hond met stok).

Illustraties: **Elsje Zwart** © (2012). Concept en teksten: **Otto van der Mieden** © (2012). Zie ook **Doepak nr. 187 (Drie poppentheateralfabetletters: MEP)**, **nr. 188 (Poppentheateralfabetposter)**, **Poster IIIe (Poppentheateralfabetkleurletters)**, **Poppenspe(e)lmuseumpamflet nr. 27a (info Poppentheateralfabetkleurletters)** en **nr. 27d (Engelstalige informatie)**. Hyperlinks: klik op de **vet gezette** tekst in dit document. **Applaus!**

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: doe-pak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.